

Vraget Pioneer N. for Femø.

På togt i Smaalandsfarvandet d.07.08.2010 med MSK.

Vi havde besluttet at dykke på Halifax maskinen ved Femø, men desværre fandt vi ikke yderligere rester af flyvraget denne formiddag.

Vi havde en position på et mindre vrag Nord for Femø som vi pt. Ikke kendte navnet på og ej heller forlis årsagen. Kursen blev sat mod vraget og efter en times sejlads nåede vi positionen, ekkoloddet fandt snart den nøjagtige position, da vraget tårnede sig op på skærmen over havbunden i tydelig format på 13m vand. En bølge blev sat for endelig afmærkning og efter lidt manøvrering, kunne vi lade ankeret gå og snart lå vi fast i grunden.

Vraget.

Det skulle snart vise sig, at vraget bød på masser af dykker oplevelser. De fire dykker hold blev inddelt, det første hold havde kamera med ned og fik skudt nogle utrolige flotte billeder af det rige dyreliv der omgav og beboede vraget og eftersom dybden ikke var den store, var der rigelig tid til at Bjarne fotograf kunne forevige de poserende "Københavnere"¹ og skaldyr.

Turen ned til vraget skulle udføres med bevågenhed da dels sigten ikke var for god på vej ned og turen rundt på vraget bød på en masse skarpe stålplader der engang havde udgjort skroget. Rundt om vraget stod en svag strøm som gjorde man måtte søge, at holde lidt fast de steder hvor ulkene tillod man kunne dette, de havde nemlig ikke i sinde at flytte sig. Vraget er ret medtaget af den sømineeksplosion der forårsagede forliset, stort set hele agterskibet er væk. Det meste af forskibet står stadig i en stand så man kan se det ligner et skib som har haft en betydelig størrelse. Vraget er i særdeleshed et besøg værd, vraget byder på et rigt dyre og planteliv samt lokalhistorisk indblik i datidens skibsfart i Smaalandsøhavet hvor alle de små og mellemstore havne stadig var i virke, set i et logistisk sammenhæng. Der er rige dykker muligheder for at få en masse gode billeder med hjem til fotoalbummet for interesserede UV fotografer samt for dem der er historisk interesserede eller bare er ude for at få et par gode dyk. Det er absolut et besøg værd.

¹ Slangudtryk for Ulke

Historisk efterforskning.

Orla Nielsen var, skibsredder og havde hjemhavn i Bandholm. Orla Nielsen ejede flere skibe som var registreret med ham som ejer og andre skibe igen var anparts ejede skibe, som Orla drev sammen med lokale landmænd der havde deres bedrifter på henholdsvis Askø, Fejø og Femø. En fællesnævner for disse skibe var, at de alle hed Pioneer. En kilde², beretter Orla Nielsen som en mand, hvis penge sad godt fast i lommerne. Orla kom med jævne mellemrum på havnen i Bandholm hvor han søgte gratis fisk i form af skrubber fra de lokale fiskere. Dengang skulle man som fisker indberette sin fangst på fiskerikontoret i Bandholm som stadig ligger på havnen den dag i dag. Orla plejede at holde øje med fiskerne der kom ind og inden de nåede at komme op på kontoret havde han været nede og besigtige fangsten. Orla ville gerne have lidt fisk til sine katte, som han undskyldte det. Men når den skrubbe han blev tilbudt var for lille, så ville Orla gerne have en der var lidt større for der var jo ikke mad nok til kattene i den lille skrubbe, som han undskyldte det. Det var helt sikkert, at skrubberne både var tænkt til ham selv og kattene.

² P.Nielsen Maribo

Vraget Pioneer N. for Femø.

Orla Nielsen drev skibsfart op til først i halvferdserne efter hvad vi har, kunne finde ud af. Dog var han ikke skibsfører på alle sine skibe. Takket være søulykke- statistikken har vi kunne følge flere af hans skibe op gennem årtierne fra 1939 til 1974. Det formodes, at forliset af Pioneer ved Femø skyldtes en engelsk sømine, som der blev udlagt adskillige af i Smaalandsfarvandet for, at hindre tyskernes forsyningslinjer og bevægelsesmuligheder i farvandet. Desværre gik det nok mere ud over den civile skibsfart end den militære skibsfart i farvandet. Især omkring Vejerø kanten er der meldt om flere påsejlinger af søminer.

Historisk uddrag fra søulykke- statistik

1943

300. M/S **Pioner** af Bandholm, 95 Reg. T. Br. Bygget 1908 af Staal. Paa Rejse fra Masnedsund til Bandholm i Ballast.

Forlist efter Eksplosion d. 21/4 43 i Smaalandsfarvandet.

Søforklaring og Søforhør i Maribo d. 24/4 43. Strandingsindberetning dat. 24/4 43.

Forlisanmeldelse dat. Bandholm d. 7, 43.

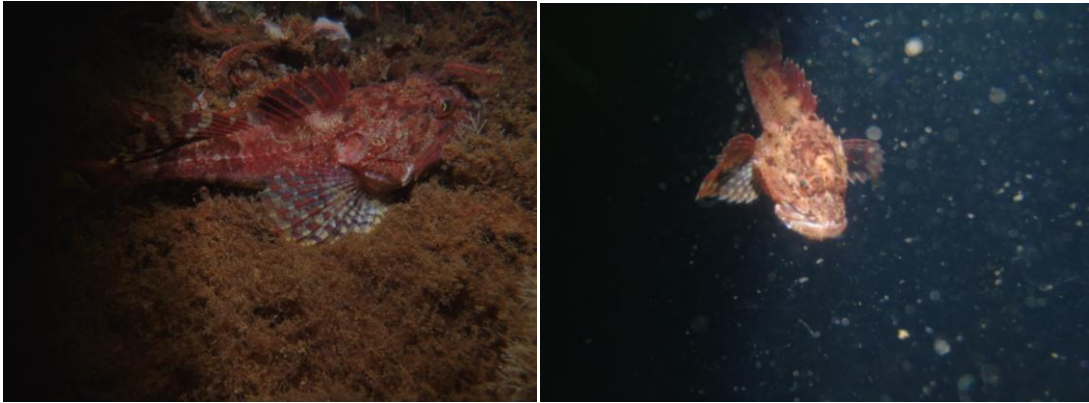
Kl. 1243, da P. befandt sig paa ca. 55°01' N. Brd. 11°32'5 Ø Lgd., indtraf en voldsom Eksplosion under Agterskibet. Skibet krængede straks over til Stb. og sank efter 3—4 Minutters Forløb i ca. 14m Vand. Besætningen, der bestod af 4 Mand, holdt sig flydende, indtil de ca. 10 Minutter senere blev reddet af en tililende Fiskekutter.

Anm. Ministeriet maa antage, at Eksplosionen skyldes Krigsaarsager.

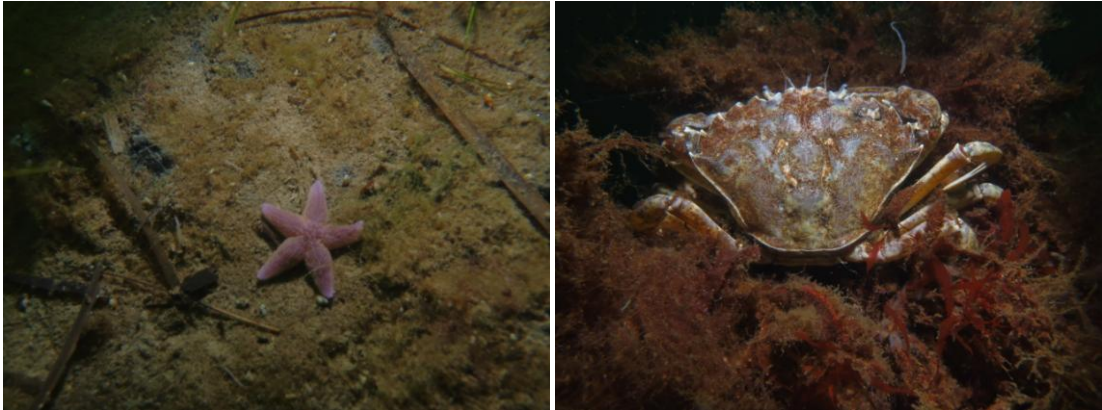

MS. Pioneer i Københavnshavn 1941-42 Bemærk at skibssiden er påført nationalitets påtegninger som det var krævet under krigen..

Vraget Pioneer N. for Femø.

"Københavnerne" der beboede vraget

Øvrige beboere af vraget Pioneer

Vraget Pioneer N. for Femø.

Uddrag fra Dansk skibsliste

P—S

127

Kendings- signal KontrolNr.	Navn	Art. Takling, Materiale m. m.	Motor HK	Byggested Bygmester Byggeaar	Klassifikations- Selskab og Klasse				Tons DW.		Kendingsmaal i »feet«			Reg.-Tons		Fradrag efter »Br. Eule«		Reg- Tons Netto
					Sidste Klasseeftersyn	Vand- ballast	Ladning m. m.	Længde	Bredde	Dybde	Under Mealings- Dækket	Brutto	Måstør- rum m. m.	Folketrum m. m.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			
OUZD (J 80)	Peter Møller (ex Elsa)	Gl. - E.	67	Edsøenforde — 06		FFP 45 DBT 662 APT 119	116	72.6	20.0	7.4	60	65	9	11	45			
OUZF (H29)	Pioneer (ex Eealf)	S. - 2 M. - Sd. 3 BH	80	Groningen — 08			130	98.5	16.5	7.0	86	95	18	17	60			

1
Kendingsignal
kontrol
nr: OUFZ. (Ex. H29) tidligere kontrol nummer)

2
Skibets navn og
Hjemsted Pioneer (Ex. Eealf) tidligere navn)
Bandholm

Art, materiale
m. m. Sejl. - 2 Motor. - Stål. 3 Bulkheads (vandtætte skodder)

3
Maskinens
HK 80

4
Byggeår og -sted Groningen —1908

5
Klassifikationsselskab,
klassebetegnelse og
sidste klasseeftersyn Ikke klasset

6
Kendingsmål i feet

Længde 98,5 (27.79 m)

7
Bredde 16,5 (6.12 m)

Vraget Pioneer N. for Femø.

8
Dybde 7 (1.98 m)

9
Register-tons 95
Brutto

10
Tons DW 130

12
Ladning
og
brændsel

13

Rederi O. Nielsen.
Rederiets hjemsted: Bandholm.

Links:

- 1) http://www.sbib.dk/documents/Dansk_soelykkestatistik/1960_001-087.pdf
- 2) http://www.sbib.dk/documents/Dansk_soelykkestatistik/1953_001-079.pdf
- 3) http://bookit.bibits.no/services/servlets/services.servlets.ResourceDb?data_source=jdbc/bookit12&res_id=463
- 4) [http://billedarkiv.maritime-museum.dk/fotoweb/Preview.fwx?position=2&archiveType=ImageFolder&sorting=AlfaNumericDsc&search=\(IPTC210%20contains\(EXPRES%2C%20TRIO\)\)&fileId=D336B1DBC3A5F063E1DBD105B427A2A61C7CD593794AA68E90ECB21A31142A2B99EECED9396176F109FB989091026D9794E8F50D2A5C8604EB2C16DC4073520DB5DCC1DB1F1455D5550A4580CDE3E538D66C0B04690FD9CF568B41B076122F39125B9A48813503EDC570033B8B02F663CAEF0057E1B5CA276E8C1941362526CF017FE3ACBFC23B58](http://billedarkiv.maritime-museum.dk/fotoweb/Preview.fwx?position=2&archiveType=ImageFolder&sorting=AlfaNumericDsc&search=(IPTC210%20contains(EXPRES%2C%20TRIO))&fileId=D336B1DBC3A5F063E1DBD105B427A2A61C7CD593794AA68E90ECB21A31142A2B99EECED9396176F109FB989091026D9794E8F50D2A5C8604EB2C16DC4073520DB5DCC1DB1F1455D5550A4580CDE3E538D66C0B04690FD9CF568B41B076122F39125B9A48813503EDC570033B8B02F663CAEF0057E1B5CA276E8C1941362526CF017FE3ACBFC23B58)
- 5) <http://billedarkiv.maritime-museum.dk/fotoweb/Preview.fwx?position=11&archiveType=ImageFolder&sorting=AlfaNumericDsc&search=pioneer&fileId=D336B1DBC3A5F063E1DBD105B427A2A61C7CD593794AA68E90ECB21A31142A2B99EECED9396176F109FB989091026D9794E8F50D2A5C8604EB2C16DC4073520DB5DCC1DB1F1455D5A6C0AB9A413CA4DCD66C0B04690FD9CF568B41B076122F39125B9A48813503EDC570033B8B02F663CAEF0057E1B5CA276E8C1941362526CF017FE3ACBFC23B58>
- 6) http://www.sbib.dk/documents/Dansk_soelykkestatistik/1974_001-058.pdf
- 7) <http://www.sbib.dk/documents/Skibslister/1942.pdf>

Forfatter: Klaus B.

Øvrige medvirkende til indsamlet materiale:

Klaus & Christian

Billeder: Bjarne & Christian